

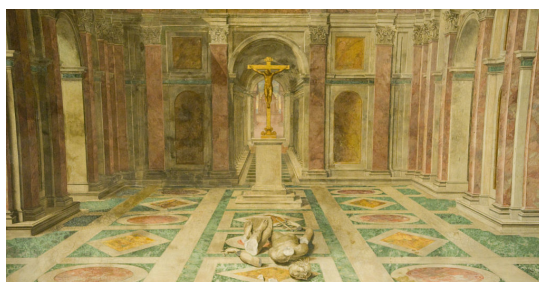
Čomu vlastne katolíci veria? Kto sa chce považovať za katolíka, musí veriť týmito základným pravdám

Jozef Duháček

15. decembra 2022 ✝ Cirkev

predchádzajúca časť:

Budme opatrni pri hodnoteni katolikov, ktorí nesúhlasia s niektorou časťou učenia Cirkvi

Triumf viery, alegória

zdroj: wikimedia commons

Šesť hlavných právd

V predchádzajúcom článku som stručne vysvetlil, ako je to s rozličným stupňom istoty pri teologických výrokochoch a aký je stav katolíka, ktorý neprijíma dogmaticky záväzné definície. Kde sa teda katolík, ktorý nechodil na kurzy teológie, ale má záujem lepšie poznať svoju vieru dozvie, čo je a čo nie je záväzné? Budem musieť urobiť krátky a povrchný historický exkurz, než sa pustím do vymenovania dogmaticky definovaných právd. Úplné nutné minimum, ktoré je potrebné vedieť a veriť, aby sa človek mohol nazvať katolíkom je zhustené do šiestich hlavných právd. Tie sú:

Boh je len jeden.

V Bohu sú tri osoby: Otec, Syn a Duch Svätý.

Syn Boží sa stal človekom, aby nás vykúpil.

Boh je spravodlivý sudca, ktorý dobrých odmeňuje a zlých treste.

Duša človeka je nesmrteľná.

Milosť Božia je na spásu potrebná.

V šiestich hlavných pravdách je to najnutnejšie. Pravda, že je len jeden Boh, ale že sú v ňom tri osoby. Pravda o Kristovom vtelení, o tom že Boh je spravodlivý a že nás za naše skutky náležite odmení. Je tam dôležitá pravda, že smrť tela nie je koniec, ale že človek žije ďalej. A nemenej dôležitý fakt, že bez Božej milosti nemožno dosiahnuť spásu. Toto je celá katolícka viera, v zhustenej a veľmi jednoduchej podobe. Každá veta sa však dá ďalej rozvíjať a obsahuje všetko, čo aj tie najsubtílnejšie a najzložitejšie vieroučné články, hoci samozrejme v implicitnej a nerozvinutej forme. Boh neprišiel spasiť profesorov teológie, ale

obyčajných ľudí a tí veru často nevedeli ani čítať, ktorí majú nerovnaké intelektuálne schopnosti, ba aj takých, ktorí sú, podľa našich dnešných kritérií hlupáci či mentálne zaostalí. Ale týchto šesť právd dokáže pochopiť aj človek s veľmi nízkym intelektuálnym výkonom, dokonca aj liberál.

V krstnej formule, ktorá sa používala pred liturgickou reformou, žiadali katechumeni, prípadne rodičia za svoje deti, od svätej Cirkvi nie krst, ako sa žiada dnes. Žiadali vieru. A keď sa kňaz pýtal, prečo, odpovedali, lebo viera dáva život večný. Dnes sa kňaz už nepýta, prečo ten krst žiadajú a aj to tak vyzerá.

Katolícka viera je jediná pravá viera

Pretože život nedáva hocijaká viera, ale len viera pravá, to znamená pravdivá, už od apoštolských čias sa v Cirkvi viedli ťažké spory o to, čo je a čo nie je pravda. Kristus o sebe povedal, že je Pravda a bolo by urážkou Boha, keby sme o ňom vyznávali niečo nepravdivé. Pravdivé učenie pochádza zo Zjavenia, ktoré skončilo smrťou apoštola Jána. Ten žil najdlhšie z tých, ktorých si Kristus vyvolil a ktorých osobne učil. Tí to odovzdali ďalej. Niečo napísali, niečo odovzdávali len ústne. Tak prišlo na svet Sväté písmo, ktoré vhodne končí Zjavením apoštola Jána a tak prišla na svet posvätná Tradícia, teda korpus právd, ktoré sa odovzdávali ústne, tu a tam boli zaznamenané, ale keďže viera je z počutia, ako svätý Pavol povedal, tak aj Tradícia je eminentne ústne podanie.

Kristus, ako vševediaci Boh, samozrejme vedel, že na jeho žiakov nebude veľké spoľahnutie, ak im nezošle pomoc a jeho príkaz, aby šli a hlásali evanjelium sami splniť nedokážu. Preto prijali Svätého Ducha a ten ich mal sprevádzať a naučiť a vysvetliť im všetko, čo Kristus sám nestihol. A tu je počiatok učiteľského úradu Cirkvi, Magistéria. To sú tri stĺpy pravej viery. Písmo (Zjavenie), Tradícia a Magistérium. A pretože od počiatku vnikali do čistého učenia aj omyly a bludy, práve Magistérium zasahovalo, aby potvrdilo správne a odsúdilo nesprávne články, ktoré sa snažili vytlačiť pravdu. Magistérium pracuje riadne, teda keď pápeži či biskupi vydávajú nariadenia a usmernenia a mimoriadne, keď pápeži definujú slávnostne a záväzne pre celú Cirkev nejaké vieroučné body. Najvyššia forma mimoriadneho Magistéria je ekumenický koncil, ktorý zasadá pod dohľadom a so súhlasom platného pápeža a ktorého dogmatické definície a anatémy platný pápež potvrdí.

Katechizmus - dôležité dielo Tridentského koncilu

Pôsobením Magistéria vznikali prvé vyznania viery, zvané aj symboly. Poznáme ich viacero, nicejské, nicejsko-carhradské, apoštolské, Athanáziovo, tridentské a iné. V priebehu stáročí sa tieto symboly dostali do liturgie svätej omše, jednak ako deklarácia viery pred svetom a tiež ako katechetický prostriedok, pre poučenie tzv. nedeľných katolíkov. Katolícka viera, tak ako všetko, čo pochádza od Boha, je nádherná avšak náročná na pochopenie v celej šírke a hĺbke. Ba zdá sa, že niektoré jej prvky zostanú vždy zahalené tajomstvom, hoci sa o ich pochopenie usilovali onakvejšie hlavy. Vrcholný stredovek a začiatok novoveku bol pre katolícku vieru pohromou. Západná cirkev prežila veľké kristologické bitky, ktoré zničili Východ a zanechali ho skrz naskrz kacírsky a vytvorila unikátnu, kresťanstvom preniknutú civilizáciu, ktorá sa začala rúcať zvnútra práve vo chvíli, keď mala najviac žiariť. Katari, albigénci, valdenci, vykľefisti, husti, luteráni, kalvíni, anglikáni a mnohí ďalší ju začali trhať na kusy. Katolícku vieru bolo treba zdvihnúť z prachu a blata a vystaviť pred všetkých.

Tridentský koncil započal veľké dielo obnovy. Jedným z veľkých dobier, ktoré tento koncil priniesol bol katechizmus, ako príručka pre výuku katolíckeho náboženstva. Dekréty koncilov a synod, pápežské listy

a boli neboli tak ľahko dostupné, ako je to dnes. Okrem toho zvyčajne obsahovali zmes teologických, právnych a disciplinárnych deklarácií, niektoré platili len lokálne, iné všeobecne. Boli tu Sumy od svätého Tomáša a zbierky sentencií, napr. od Petra Lombardského a rôzne teologické rozpravy, tie ale neboli priamym produktom Magistéria, a preto sa nemuseli a ani netešili takej miere istoty. Okrem toho teologická cenzúra, akú po Tridente začali biskupi vykonávať nad knihami, ktoré vychádzali v ich diecézach dovtedy nejestvovala a mnoho z týchto kníh bolo potenciálnou rozbuškou. Stav Cirkvi v 16. storočí to dosvedčuje. Niečo, ako kondenzovaná systematická príručka katolíckej viery prakticky neexistovalo a Katechizmus slúžil presne na to.

Zdroj: wikimedia commons

Rozšírenie katechizmov

Katechizmus Tridentského koncilu sa dočkal mnohých vydaní. Podnietil vznik množstva iných katechizmov a príručiek, ktoré sa používali pre výuku katolíckeho náboženstva a v boji proti herézam, ktorý sa viedol prakticky všade. Niektoré boli jednoduchšie, iné dôkladnejšie, niektoré dokonca pre deti, katechizmy vychádzajú stále. V roku 1854 vyšiel *Enchiridion symbolorum definitionum et declarationum de fidei rebus et morum* od profesora dogmatickej teológie vo Wurzburgu, Josepha Denzingera. Tento manuál začína apoštolským vyznaním viery a v historickom slede uvádza všetky zachované záväzné dogmatické vyhlásenia Magistéria katolíckej Cirkvi, pápežov a koncilov. Stal sa referenčnou príručkou pre štúdium katolíckej vierouky a až donedávna bolo zvykom v teologických rozpravách odkazovať jednak na verše Sv. písma a tiež na paragrafy z Denzingera. Dožil sa viac ako 40 vydaní, hoci edície, ktoré redigoval Rahner (1954 a novšie) a jeho nasledovníci sa považujú za menej hodnotné, pretože sa neuspokojili len doplnením chýbajúcich novších výrokov Magistéria, ale opovážili sa zasahovať aj do pôvodného textu a meniť ho, v súlade s *Nouvelle Theologie*, ktorú preferovali. Tento spor však prenechám na rozsúdenie iným.

Žiadna dogma nemôže byť v rozpore so 6 hlavnými pravdami

Dogmaticky definované pravdy sa zvyknú triediť do niekoľkých skupín, podľa témy, ktorej sa dotýkajú. Teda o Bohu jednom, o Bohu trojjedinom, o Bohu stvoriteľovi, o Bohu vtelenom alebo Spasiteľovi, o Milosti, o Sviatostiach a o posledných veciach. Toto rozdelenie rešpektujú aj klasické učebnice dogmatickej teológie, preto ho budeme rešpektovať. Uvediem postupne dogmy, tvrdenia blízke viere a iné výroky s náležitým označením ich teologickej istoty.

Ako som už spomenul, nič čo katolícka Cirkev kedy vyhlásila za pravdu viery, nie je a nemôže byť v rozpore s tým, čo obsahuje šesť hlavných právd alebo hociktorý zo symbolov viery. Môže byť a je to precíznejšie vyartikulované, dôslednejšie sformulované a dotýka sa to predmetu dôkladnejšie a z viacerých uhlov pohľadu, pretože jednoduché formulácie sú postačujúce, pokiaľ nestretnú človeka, ktorý nemá úprimnú vôľu hľadať pravdu a pokoru odmietnuť svoj omyl, keď ho rozpozná. A padlá ľudská prirodzenosť toto dokáže len málokedy. O tom svedčia dejiny heretických a protestantských hnutí viac ako dobre.

Uvedené výroky možno pre porovnanie vyhľadať v spomínanom Denzingerovi, prípadne iných manuáloch ako *Dogmatike* od L.Otta, *Viere Cirkvi* od Neuner-Roosa či iných. Upozorňujem, že slovenský ekvivalent niektorých latinských termínov nie je veľmi ľubozvučný a stráca i na obsahovej plnosti a trpí posunom významu slov, ktorý je pre živý jazyk typický, preto niektoré z článkov znejú trochu neladne. To je dôvod, pre ktorý by sa teologická veda mala pestovať v latinčine.

Legenda

DE FIDE – dogma FIDES ECCL – fides ecclesiastica – viera Cirkvi

S.FIDEI PROX. – sententia fidei proxima – učenie blízke viere

THEOL.CERTA – sententia theologie certa – teologicky istá pravda

DOCTR.ECCL – doctrina ecclesiastica – učenie Cirkvi

SENT.CERTA – sententia certa – isté učenie

SENT.COM – sententia communis – všeobecné učenie

S.PIA ET PROB. – sententia pia et probabilis – učenie zbožné a pravdepodobné

O Bohu jednom

1. Boha, nášho Stvoriteľa a Pána, možno prirodzeným svetlom rozumu spoznať zo stvorených vecí. (DE FIDE)
2. Existencia Boha sa dá dokázať prostredníctvom zákona kauzality. (S.FIDEI PROX.)
3. Existencia Boha je nielen predmetom prirodzeného poznania rozumu, ale aj predmetom nadprirodzenej viery. (DE FIDE)
4. Naše pozemské prirodzené poznanie Boha nie je bezprostredné, intuitívne, ale sprostredkované a abstraktné, pretože sa deje prostredníctvom poznávania stvorených vecí. (SENT.CERTA)
5. Naše pozemské poznanie Boha nie je vlastné (cognitio propria), ale iba analogické. (cognitio analogica). (SENT.CERTA)
6. Božia esencia je človeku nepochopiteľná. (DE FIDE)
7. Blažení v nebi majú bezprostredné, intuitívne poznanie Božej bytosti. (DE FIDE)
8. Bezprostredné videnie Boha presahuje prirodzené poznávacie schopnosti ľudskej duše, je teda nadprirodzené. (DE FIDE)
9. Duša potrebuje svetlo slávy (lumen glorie), aby mohla Boha skutočne vidieť. (DE FIDE)
10. Aj pre blažených v nebi je Božia esencia nepochopiteľná. (DE FIDE)
11. Boh je samo v sebe existujúce bytie (ipsum esse subsistens). (SENT.CERTA)
12. Metafyzická podstata Boha spočíva v tom, že je (ipsum esse). (SENT.PROB.)
13. Božie vlastnosti sú reálne totožné s Božou podstatou ako aj samé so sebou navzájom. (DE FIDE)
14. Boh je nekonečne dokonalý. (DE FIDE)
15. Boh je v každej dokonalosti skutočne nekonečný. (DE FIDE)

16. Boh je úplne jednoduchý. (DE FIDE)
17. Je len jeden jediný Boh. (DE FIDE)
18. Jeden Boh v ontologickom zmysle je pravým Bohom. (DE FIDE)
19. Boh má nekonečnú poznávaciu schopnosť. (DE FIDE)
20. Boh je absolútne pravdivý. (DE FIDE)
21. Boh je absolútne verný. (DE FIDE)
22. Boh je absolútnym ontologickým dobrom sám o sebe i vo vzťahu k iným veciam. (DE FIDE)
23. Boh je absolútna mravná dobrota alebo svätosť. (DE FIDE)
24. Boh je absolútna dobroprajná dobrota. (DE FIDE)
25. Boh je absolútne nemeniteľný. (DE FIDE)
26. Boh je večný. (DE FIDE)
27. Boh je nesmierny alebo absolútne bezpriestorový. (DE FIDE)
28. Boh je v stvorenom priestore všadeprítomný. (DE FIDE)
29. Božie poznanie je nekonečné. (DE FIDE)
30. Boh pozná všetko jednoduchým pohľadom (*scientia simplicis intelligentiae*). (DE FIDE)
31. Boh pozná všetko skutočné v minulosti, prítomnosti a v budúcnosti (*scientia visionis*). (DE FIDE)
32. Božia vôľa je nekonečná. (DE FIDE)
33. Boh predvída na základe *scientiae visionis* aj budúce slobodné skutky rozumových tvorov s neomylnou istotou. (DE FIDE)
34. Boh predvída s neomylnou istotou aj slobodné skutky v budúcnosti podmienené. (SENT.COMM.)
35. Boh chce a miluje seba samého nutne, kým veci mimo seba (Boha) slobodne. (DE FIDE)
36. Boh je všemohúci. (DE FIDE)
37. Boh je Pánom neba a zeme. (DE FIDE)
38. Boh je nekonečne spravodlivý. (DE FIDE)
39. Boh je nekonečne milosrdný. (DE FIDE)

O Bohu Trojjedinom

40. V Bohu sú tri navzájom reálne odlišné osoby. (DE FIDE)
41. V Bohu je len jedna jediná prirodzenosť, nie v zmysle špecifickom, ale číselnom. (DE FIDE)
42. Druhá osoba pochádza z prvej skrze skutočné plodenie. (DE FIDE)
43. Tretia osoba pochádza z prvej a druhej ako z jedného princípu skrze vychádzanie (*spiratio*, znamená doslovne vydychovanie pozn. prekl.). (DE FIDE)
44. Otec nepochádza od nikoho. (DE FIDE)
45. Syn pochádza od Otca skrze skutočné plodenie. (DE FIDE)
46. Otec plodí Syna skrze rozum. (THEOL.CERTA)
47. Duch Svätý pochádza od Otca a Syna. (DE FIDE)
48. V Bohu je všetko jedno, okrem protikladu vzťahu osôb. (DE FIDE)
49. Duch Svätý vychádza z Otca a Syna ako z jedného a jediného princípu. (DE FIDE)
50. Duch Svätý pochádza z vôle Otca a Syna. (THEOL.CERTA)
51. Duch Svätý nie je plodený a preto nie je Syn. (DE FIDE)
52. V Bohu sú reálne vzťahy. (DE FIDE)

53. Tieto vzťahy sú s Božou podstatou reálne identické. (THEOL.CERTA)
54. Všetky skutky navonok sú trom Božským osobám spoločné. (DE FIDE)
55. A predsa privlastňovanie niektorých vlastností jednotlivým osobám má svoje opodstatnenie. (THEOL.CERTA)

O Bohu stvoriteľovi

56. Všetko, čo existuje mimo Boha, stvoril Boh, čo do celej substancie, Boh z ničoho. (DE FIDE)
57. Svet je dielom Božej múdrosti. (SENT.CERTA)
58. Boh slobodne stvoril svet na základe svojej dobroty. (DE FIDE)
59. Svet bol stvorený na oslavu Boha. (DE FIDE)
60. Boh stvoril svet slobodne, bez vonkajšieho donútenia a bez vnútornej nevyhnutnosti a donútenia. (DE FIDE)
61. Tri Božské osoby sú jedným jediným princípom stvorenia. (DE FIDE)
62. Boh bol slobodný, takže mohol stvoriť svet taký, aký je alebo aj iný. (SENT.CERTA)
63. Boh stvoril svet ako dobrý. (DE FIDE)
64. Svet má začiatok v čase. (DE FIDE)
65. Boh stvoril svet úplne sám. (DE FIDE)
66. Žiadne stvorenie nemôže vlastnou mocou niečo stvoriť z ničoho. (SENT.COMM.)
67. Boh všetko stvorené udržiava pri existencii. (DE FIDE)
68. Boh bezprostredne spoluúčinkuje v každom úkone stvorenia. (SENT.COMM.)
69. Boh všetko stvorené chráni a spravuje svojou Prozreteľnosťou. (DE FIDE)
70. Boh stvoril svet slobodne podľa jasných ideí. (THEOL.CERTA)
71. Nepoužil k stvoreniu žiadne iné stvorenie ako nástroj. (DE FIDE)
72. Prvých ľudí stvoril Boh; čo do duše bezprostredne a čo do tela aspoň sprostredkovane. (DE FIDE)
73. Celé ľudské pokolenie pochádza od Adama a Evy. (SENT.COMM.)
74. Človek je substancia, zložená z tela a rozumovej duše. (anima rationalis)
75. Rozumová duša je podstatnou formou tela. (DE FIDE)
76. Ľudská duša je duchovná a nesmrteľná. (DE FIDE)
77. Jednotlivé ľudské duše stvoril Boh z ničoho v tom okamihu, v ktorom boli spojené s telom. (DOCTR.ECCL.)
78. Prví ľudia boli obdarení posväcujúcou milosťou. (DE FIDE)
79. Boh stanovil človekovi nadprirodzený cieľ. (DE FIDE)
80. Bezprostredné videnie Boha a posväcujúca milosť sú úplne nadprirodzené skutočnosti. (DE FIDE)
81. Prví ľudia pred hriechom boli slobodní od telesnej žiadostivosti. (DE FIDE)
82. Prví ľudia mali pred hriechom telesnú nesmrteľnosť. (DE FIDE)
83. Mimoprirodzené dary u prvých ľudí sú: sloboda od telesnej žiadostivosti, neporušenosť, nesmrteľnosť tela (DE FIDE) – život bez utrpenia, vliatie poznanie. (SENT.COMM.)
84. Prví ľudia ťažko zhrešili a tak prišli o svoju pôvodnú spravodlivosť. (DE FIDE)
85. Existuje dedičný hriech vo vlastnom zmysle slova tzn. hriech Adamov, habituálna hriešna vina, ktorý prechádza na celé ľudské pokolenie. (DE FIDE)
86. Dedičný hriech nespočíva ani v žiadostivosti, ani v pripočítaní aktuálneho hriechu Adama. (THEOL.CERTA)

87. Podstata dedičného hriech spočíva v strate milosti, čo spôsobila len Adamova slobodná vôľa.

(SENT.COMM.)

88. Následkom dedičného hriechu je strata všetkých mimoprirodzených a nadprirodzených darov a oproti rajskému stavu sa človek na duši i na tele pokazil. (DE FIDE)

89. Kto zomrie poškrvnený len dedičným hriechom, bude potrestaný tak, že nedosiahne bezprostredné videnie Boha, ale nebude trestaný pozitívnymi trestami a bude požívať prirodzenú blaženosť. (DE FIDE)

90. Na počiatku časov stvoril Boh z ničoho duchovné bytosti – anjelov. (DE FIDE)

91. Prirodzenosť anjelov je duchovná. (DE FIDE)

92. Anjeli sú svojou prirodzenosťou nesmrteľní. (SENT.COMM.)

93. Boh anjelom určil nadprirodzený cieľ, bezprostredné videnie Boha, a preto ich obdaril posväcujúcou milosťou. (SENT.CERTA)

94. Anjeli boli podrobení mravnej skúške. (SENT.CERTA k padnutým anjelom, SENT.COMM. k dobrým anjelom)

95. Boh zlých anjelov – diablov – stvoril ako dobrých; zlými sa stali vlastnou vinou. (DE FIDE)

96. Prvou úlohou dobrých anjelov je oslava a služba Bohu. (SENT.CERTA)

97. Druhou úlohou dobrých anjelov je ochrana ľudí a starosť o ich spásu. (DE FIDE)

98. Každý veriaci od prijatia krstu má svojho osobitného anjela strážcu. (SENT.CERTA)

99. Diabol, kvôli Adamovmu hriechu, má do určitej miery moc nad človekom. (DE FIDE)

Triumf katolicizmu zdroj: wikimedia commons

O Bohu Spasiteľovi

100. Ježiš Kristus je pravý Boh a pravý Boží Syn. (DE FIDE)

101. Kristus má skutočné telo. Neprijal žiadne zdanlivé telo. (DE FIDE)

102. Kristus prijal nielen telo, ale aj rozumovú dušu. (DE FIDE)

103. Kristus bol skutočne splodený a narodený z Adamovej dcéry, Panny Márie. (DE FIDE)

104. Božská a ľudská prirodzenosť je v Kristovi navzájom hypostaticky spojená, tzn. v jednej osobe. (DE FIDE)

105. Obidve prirodzenosti v Kristovi po ich spojení ostávajú neporušené, bez premenenia a miešania. (DE FIDE)

106. Obidve Kristove prirodzenosti majú vlastnú fyzickú vôľu a vlastný fyzický spôsob konania. (DE FIDE)

107. Hypostatická únia ľudskej Kristovej prirodzenosti s božským Logom – Slovom sa uskutočnila v okamihu počatia. (DE FIDE)

108. Hypostatická únia nebola nikdy prerušená. (SENT.CERTA)

109. Hypostatické spojenie nikdy neskončí. (DE FIDE)
110. Krv v živom tele Ježiša Krista je bezprostredne integrálna súčasť ľudskej prirodzenosti, preto nie je len sprostredkovane spojená s osobou Božského Loga. (SENT.CERTA)
111. Hypostatickú úniu uskutočnili všetky tri Božské osoby spoločne. (DE FIDE)
112. Jedine druhá Božská osoba sa stala človekom. (DE FIDE)
113. Ježiš Kristus je ako človek prirodzeným Božím Synom. (DE FIDE)
114. Bohočloveka Ježiša Krista treba uctievať kultom, a to takým, ktorý prislúcha jedine Bohu, čiže absolútnym klaňaním – latriou. (DE FIDE)
115. Tak ako celá ľudská Kristova prirodzenosť, tak aj jej jednotlivé časti sú čiastočným predmetom (objectum parziale) latreutickej úcty. (SENT.CERTA)
116. Vtelenému Slovu patria aj ľudské aj Božské Kristove vlastnosti. (DE FIDE)
117. Obidve Kristove prirodzenosti sa navzájom prenikajú. (SENT.COMM.)
118. Duša Kristova mala od prvého okamihu svojej existencie bezprostredné videnie Boha. (SENT.CERTA)
119. Ľudské Kristove poznanie bolo oslobodené od pozitívnej nevedomosti a omylu.
120. Kristova duša mala od počiatku vliate poznanie (scientia infusa). (SENT.COMMUNIOR)
121. Kristova duša mala aj získané poznanie, alebo poznanie nadobudnuté na základe skúsenosti. (SENT.COMM.)
122. Kristus bol úplne bez hriechu. Nemal dedičný hriech a nedopustil sa žiadneho osobného hriechu. (DE FIDE)
123. Kristus nielen nezhrešil, ale ani nemohol zhrešiť. (S.FIDEI PROX.)
124. Ľudská prirodzenosť Kristova na základe hypostatickej únie skrze nestvorenú svätosť Slova je podstatne svätá. (SENT.COMM.)
125. Ľudská Kristova prirodzenosť je na základe vybavenia plnosťou milosti posväcujúcej milosti aj akcidentálne svätou. (SENT.CERTA)
126. Z Krista, hlavy, prúdi milosť posväcujúca do všetkých údov jeho mystického tela. (SENT.COMM.)
127. Kristovo človečenstvo, ako nástroj Slova, vlastní moc konať nadprirodzené skutky. (SENT.CERTA)
128. Ľudská Kristova prirodzenosť podliehala fyzickému utrpeniu. (DE FIDE)
129. Kristova duša podliehala zmyslovým pocitom. (SENT.CERTA)
130. Syn Boží sa stal človekom preto, aby vykúpil ľudí. (DE FIDE)
131. Človek, ktorý zhrešil, sám seba vykúpiť nemôže. (DE FIDE)
132. Boh nebol nijako nútený, aby ľudí vykúpil. (SENT.CERTA)
133. Vtelenie nebolo nutné, a to ani za predpokladu, že Boh sa rozhodol ľudstvo vykúpiť. (SENT.COMM.)
134. Ak Boh žiadal úplné zadosťučinenie, tak bolo vtelenie niektorej Božskej osoby nutné. (SENT.COMM.)
135. Kristus je podľa Starého zákona sľúbený najväčší prorok a učiteľ ľudstva. (SENT.CERTA)
136. Kristus je pre ľudí zákonodarcom a sudcom. (DE FIDE)
137. Bohočlovek Ježiš Kristus je veľkňaz. (DE FIDE)
138. Kristus priniesol seba na kríži ako vlastnú a skutočnú obeť. (DE FIDE)
139. Kristus nás vykúpil a zmieril s Bohom svojou obetnou smrťou na kríži. (DE FIDE)
140. Kristus vykonal Bohu zástupné zadosťučinenie za hriechy ľudstva skrze svoje utrpenie a smrť. (S.FIDEI PROX.)
141. Kristovo zástupné zadosťučinenie je adekvátne a postačujúce, na základe jeho vnútornej hodnoty.

(S.COMMUNIOR)

142. Kristovo zástupné zadosťučinenie je prevyšujúce – pozitívna hodnota zadosťučinenia je väčšia, ako negatívna hodnota hriechu. (SENT.COMM.)

143. Kristus zomrel nielen za predurčených. (DE FIDE)

144. Kristus zomrel nielen za veriacich, ale za všetkých ľudí bez výnimky. (S.FIDEI.PROX.)

145. Kristovo zadosťučinenie sa nevzťahuje na padnutých anjelov. (SENT.CERTA)

146. Kristus svojím utrpením a smrťou získal odmenu pred Bohom. (DE FIDE)

147. Kristus si zaslúžil stav povýšenia (zmŕtvychvstanie, oslávenie tela, nanebovstúpenie). (SENT.CERTA)

148. Kristus zaslúžil pre padnuté ľudstvo všetky nadprirodzené milosti. (SENT.CERTA)

149. Po smrti Kristus zostúpil s dušou, ktorá sa odlúčila od tela, k zosnulým. (DE FIDE)

150. Kristus tretieho dňa po svojej smrti slávne vstal z mŕtvych. (DE FIDE)

151. Kristus vstúpil s telom i dušou do neba a sedí po pravici Otca. (DE FIDE)

152. Mária je skutočne Božia Matka. (DE FIDE)

153. Mária bola počatá bez škvrny dedičného hriechu. (DE FIDE)

154. Mária bola od okamžiku svojho počatia oslobodená od pokušení k hriešnej žiadostivosti. (SENT. COM.)

155. Mária bola, s ohľadom na zvláštne privilégium Božej milosti, počas života oslobodená od osobného hriechu. (SENT.FID.PROX.)

156. Mária bola pannou pred, počas i po pôrode. (DE FIDE)

157. Mária počala z Ducha Svätého bez zapríčinenia muža. (DE FIDE)

158. Mária porodila bez straty panenskej neporušenosti. (DE FIDE)

159. Mária aj po porodení Ježiša žila panensky. (DE FIDE)

160. Mária podstúpila pozemskú smrť. (SENT.COMMUNIOR)

161. Mária bola vzatá do neba spolu s telom i dušou. (DE FIDE)

162. Mária darovala svetu Vykupiteľa, prameň všetkých milostí a tým sprostredkovala všetky milosti. (SENT.COM.)

163. Od chvíle Máriinho nanebovzatia žiadna milosť nie je udelená bez jej aktuálneho príhovoru. (S.PIA ET PROB.)

164. Božej Matke Márii patrí kult hyperdúlie. (SENT.COM.)

(Pokračovanie)

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/comu-vlastne-katolici-veria-kto-sa-chce-povazovat-za-katolika-musi-verit-tymto-zakladnym-pravdam/>